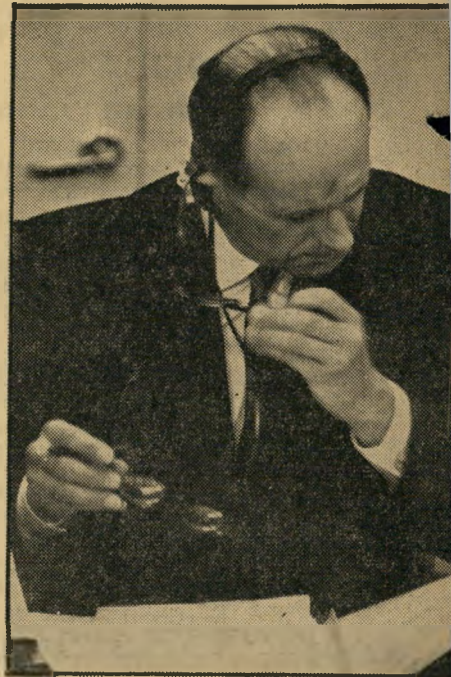

ORDNUNG

ואולי גרוע עוד יותר - פעולת משרד החוץ. משרד זה לא היה נאצי - כך לשעבר. ריברנטרופ, סוחר השמפניה המטושטש שהפך שר-חוץ, היה איש-מפלגה. אולם ה' פקידים הבכירים היו דיפלומטים מקצועיים, בני דפלומטים ונכדי דפלומטים, צאצאי ה' משפחות האצילות והתרבותיות ביותר של גרמניה. הם הפכו עמודי-תווך של ההשמדה. בעיני הישוב העברי בארץ-ישראל, כמו בעיני הבריטים והרוסים, אירופה הנאצית נראתה כולה כגוש אחד, הכפוף לרצונו המטורף של הפירר. אך מבפנים זה נראה אחרת. באירופה הנאצית היו, נוסף על הרייך והשטחים הכבושים, שנוהלו על-ידי אלופי הפיקוד של הוורמאכט, גם כמה מדינות ששמרו על עצמאותן הפורמלית - איטליה, הונגריה, רומניה, בולגריה, סלובקיה, קוראטיה, צרפת של וישי. כל פעמי לוח גרמנית בארצות אלה - כולל פעולת ההשמדה - היתה צריכה להתנהל באמצעות השגרירים, דרך צינורות משרד-החוץ. אם היה צורך לשכנע ראש-משלה מהסט, ל' דרכן שרפנים ששרד בו זיק של מצפון - תפקיד השגריר היה להביע באוזניו את מורת-רוחו של הפירר ולדרבנו. המקשר בין אייכמן לבין משרד-החוץ היה אציל תרבותי בשם פון-טאדן, דיפלומט בדרגת יועץ-שגרירות. עתה הוא חי כאורה שלו ליד דיסלדורף בגרמניה. השבוע הפך סלע-מחלוקת בירושלים.

אם תדרוך כפי-דגלו של פון-טאדן על אדמת ישראל, נעצור אותו ונאשימו בפש' עים נגד העם היהודי" הכריז ג'עון האונגר. השיב סרבאציוס: אם לא תינתן לעדים גרמניים חסינות, איך יוכל בית-המשפט ל' שמוע את עדותם ולהתרשם ממהימנותם? כך צפה סוף-סוף באולם בית-המשפט ה' בעייה שהכל הגו בה מן היום הראשון. כבר אז טען סרבאציוס כי אין להלל את המשפט בישראל, כי כל עדי-ההגנה האפשי' ריים של אייכמן הם אנשים שמילאו תפקיד' דים ברייך השלישי. אלה לא יעזו לבוא לישראל.

עתה אין סרבאציוס מדבר רק על עדי-ההגנה, אלא גם על עדי-תביעה. נאצים רבים העידו נגד אייכמן במשפטי גירנברג, בכתב או בעל-פה. התביעה מבקשת עתה להגיש עדויות אלה כמיסמכים. סרבאציוס מתנגד. הוא טוען, בצדק כלשהו, כי אנשים אלה עודם בחיים, ושאל רוצה התובע להסתמך על עדותם, הוא חייב להביאם ארצה, כדי שהסניגור יוכל לחקם חקירת שתי-וערב. לפי החוק הגרמני, חייבת גרמניה לעצור עדים כאלה ולהביאם לישראל, בתנאי אשר יובטח להם מראש מעבר-חופשי חזרה.

התביעה אינה רוצה בכך. נראה כי היא כוששת מפני תגובת דעת-הקהל הישראלית, אם יינתן לפושעים נאצים לצאת מן המדינה אחרי שהעידו כאן. הדבר היה מחייב את הממשלה לשמור על עדים אלה, להבטיח את בטחונם האישי, לשגר אותם חזרה לגרמניה בשלום, מיד לאחר עדותם. על כן מציעה התביעה כי תיגבה עדות

חליף את זוגות משקפיו

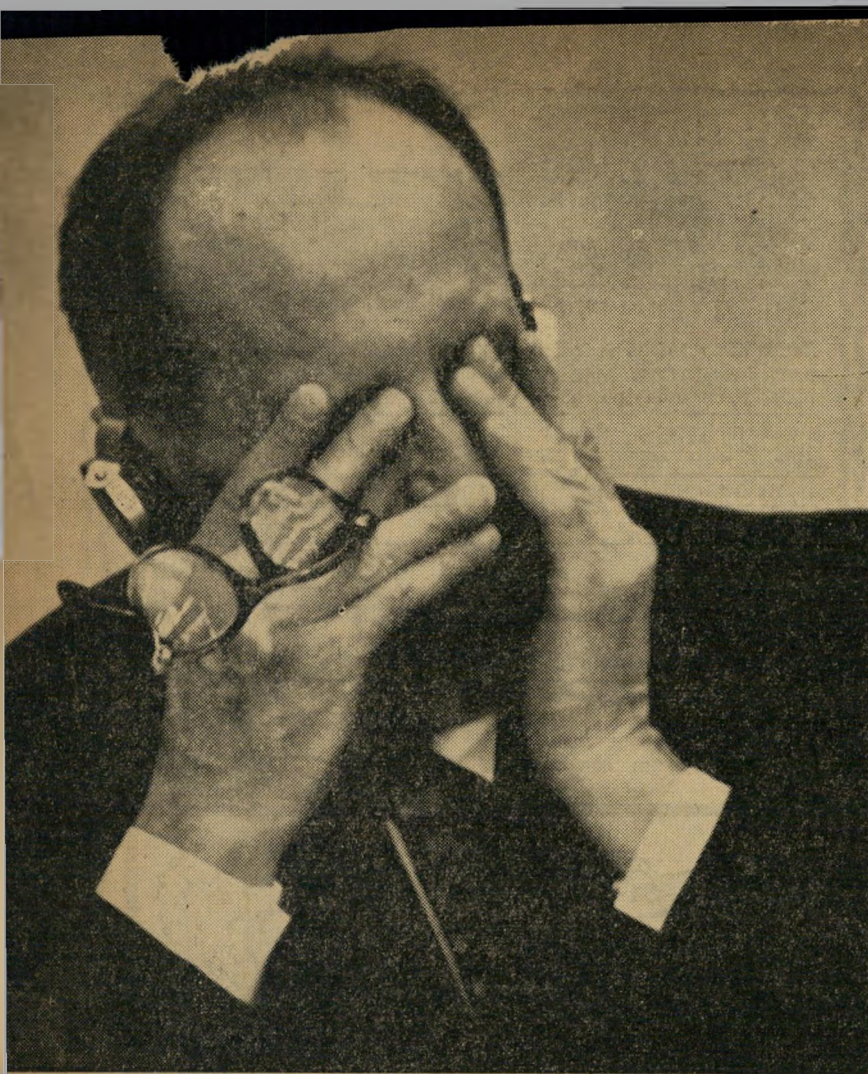

ושולך מיסמך מתיקיו

טיפלו בכך. אך זו אשליה. בכל שלב ושלב של הוועדה שותפו גם שאר משרדי-הממש' לה. פקידים אזרחיים טובים, שלא היו כלל נאצים, אלא שעלו בסולם הקאריירה השיגי' רתית במשרדיהם עוד בימי הרפובליקה ה' ויימאריית, השתתפו בישיבות שקטות ו' אדיבות.

כל רכבת, שהעבירה נשים וילדים מן המערב אל מחנות-המוות במורה, חייבה תחילה ישיבה של פקידים הרכבת הגרמנית, לשם קביעת לוח-הזמנים של הנסיעה, גיוס הקרונות הדרושים, שיחרור הקו שהיה עמוס תובלה צבאית. פקידים רכבת שלווים, שידעו היטב מה משרת הנסיעה ומה קורה בתחנת אושוויץ, השתתפו בישיבות אלה בעיות של "טכניקה התבורתית".

מנהלי הרכבת היו אנשי-מקצוע, לא אנשי-מפלגה. אך הם עשו את המוטל עליהם, בעיילות, במסירות, לפי מיטב יכולתם. כל רכבת הגיעה בדייקנות למחנה-המוות. אחרי הישיבות חזר כל פקיד לביתו, שיחק עם ילדיו, הדליק את המקטרת וקרא יצירה קלאסית לצליליו של בראמס.

מעמד כזה יועזע את העולם, ואת גרמניה עצמה, יותר מכל דבר אחר.

אם תתקבל אחת ההצעות האלה, יראה העולם בצורה חותכת את אחת התופעות המבחילות ביותר של הנאציזם - חוסר הכבוד והגאוה של נביאי גזע-האדונים.

כבר עתה מרחפת תופעה זו באולם בית-המשפט. היא כלולה במיסמכים שהוגשו. העדויות המרשיעות ביותר נגד אייכמן כלולות דווקא בעדויותיהם של שותפיו לשעבר, כדי להציל את חייהם העלובים, היו רוצחי המיליונים מוכנים לטרוף את חברם. לפני הוצאתו-להורג בצ'כוסלובקיה מסר דיטרייטליצני הצהרה שהרשיעה את אייכמן, שהיה בזה אחר זה פיקודו ומפקדו. הוא טען כי ערב הכיבוש הסובייטי רצה אייכמן לפוצץ את טרוזינישטאט, על רכבות יהודיה, באמצעות טילי ויז. אייכמן הפריע לכל פעולותיו של ויסליצני להקלת סבל היהודים. ויסליצני גם לא טרח להסתיר את משרת הצהרתו. כדי לקנות את חייו מידי התליין, התנדב לעמוד בראש החיפוששים אחרי אייכמן ולרדוף אחריו ברחבי העולם. כל אחד ממאות אלפי היהודים, אותם שלח נאצי זה למותם, הלך לקראת המוות בכבוד רב יותר.

גם רודולף הוס, המפלצת של אושוויץ, גדול רוצחי-ההמונים בכל התקופות, ניסה לפני הוצאתו-להורג בפולין לגולל את כל האשמה על אייכמן. בעדותו טען כי אייכמן הוא שתוכנן את הקמת תאיי-הגאזים באושי' וויץ, ואף קבע את מיקומם. ואילו אייכמן, (המשך בעמוד 22)

מאנשים כאלה בגרמניה, על-ידי שופט גרמני, על-פי שאלות שיחויברו בארץ. סרבאציוס מתנגד. הוא טוען, שוב בצדק כלשהו, כי אין ערך לעדויות כאלה, שיימסרו מבלי שהשופטים הישראליים יראו גמו עיניהם את העדים ומבלי שיוכלו להתרשם אישית ממידת מהימנותם.

אמנם, מבחינה פורמלית, צודקת התביעה. גאנגסטר הנאשם ברצח בשיקאגו אינו יכול לדרוש כי ממשלת ארצות-הברית תבטיח מעבר חופשי לגאנגסטרים אחרים, שרצחו גם הם, כדי שיבואו מחויל ויעידו לטובתו. אולם משפט אייכמן הוא גם קרב על דעת-הקהל העולמית. בקרב זה מנחילה עמדת התביעה נצחון מסוים לסניגוריה של אייכמן. העולם רוצה לראות כי אייכמן זוכה במשפטו הישראלי לכל ההגנה ה' אפשרית.

כדי לדון את לוייתן ההשמדה, כדאי לוותר על דגי-הרקק של הרייך השלישי. הופעתם של שניים-שלושה נאצים לשעבר, אם כעדי-תביעה ואם כעדי-ההגנה, ואת תחוק את הכוח המוסרי של המשפט, ואת המתח הדרמאטי שלו. על כן מוטב להבטיח חסי' נות זמנית לעדים כאלה - לא לאדריכלי ההשמדה כמו ראש-הגנסטאפו מילר, שנעלם, אלא לברגים קטנים של מכונת-ההשמדה, כמו אותו פון-טאדן.

מאותן הסיבות, יתכן שכדאי לחשוב גם על אפשרות שניה - שכל בית-המשפט, על שופטיו, חובציו וסניגוריו, יקיים כמה ישי' בות על אדמת גרמניה, כדי לשמוע שם את העדים הגרמניים החוששים לבוא לישראל. מבחינת הערך החינוכי והדרמאטי, יתכן כי

ומרוב עצבות ועצבנות מרים כל מאזין את ידיו אל פיו